U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **P. S.,** zastoupen JUDr. Miluší Šigutovou, advokátkou se sídlem Dolní 222, Choceň, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Pardubicích,** se sídlem Čechovo nábřeží 1791, Pardubice - Bílé Předměstí, v řízení o kasační stížnosti společnosti: MAYFAIR Consulting, s.r.o., se sídlem Kaprova 15/11, Josefov, Praha 1, zastoupena JUDr. Janem Szewczykem, advokátem se sídlem Kaprova 15/11, Praha 1, proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 16. 2. 2018, č. j. 52 A 81/2017 - 55,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou ze dne 4. 9. 2017 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2017, č. j. ZKI PA-O-38/140/2017/7, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti výroku č. 2 rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Pardubický kraj, Katastrálního pracoviště Ústí nad Orlicí (dále jen „katastrální úřad“) ze dne 10. 4. 2017, č. j. V-1426/2017-611-12.

[2] Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutí katastrálního úřadu o zastavení řízení o povolení vkladu vzniku exekutorského zástavního práva k zajištění peněžité pohledávky žalobce ve výši 210 000 Kč s příslušenstvím na základě exekučního příkazu ze dne 9. 11. 2016, č. j. 195 EX 840/16-14, k provedení exekuce zřízením exekutorského zástavního práva na nemovitých věcech povinných - rozestavěné stavbě na st. parc. č. X v katastrálním území X, do katastru nemovitostí. Žalovaný se ztotožnil se závěrem katastrálního úřadu, že předmětná stavba není samostatnou věcí v právním smyslu, neboť se stala v souladu s § 3054 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, s účinností od 1. 1. 2014 součástí pozemku st. parc. č. X (návrhu na vklad exekutorského zástavního práva ke spoluvlastnickému podílu povinných na pozemku st. parc. č. X, jehož součástí je tato stavba, katastrální úřad vyhověl - pozn. soudu). Návrh na vklad byl proto ze strany katastrálního úřadu správně

vyhodnocen jako zjevně bezpředmětná žádost ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), což mělo za následek zastavení předmětného řízení.

[3] Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“) žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného rozsudkem ze dne 16. 2. 2018 zamítl. Ztotožnil se se závěrem obou správních orgánů, že předmětná stavba na pozemku st. parc. č. X od 1. 1. 2014 neexistuje jako samostatná věc v právním smyslu, ani není předmětem evidence v katastru nemovitostí, a proto k ní nemůže být cokoli do katastru nemovitostí zapisováno. Katastrální úřad proto zcela správně řízení zastavil, byť by dle názoru krajského soudu byl přiléhavějším důvodem pro zastavení řízení důvod uvedený pod § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu. Na správnost výroku žalobou napadeného rozhodnutí však toto konstatování krajského soudu nemělo vliv. Rozsudek krajského soudu byl žalobci doručen dne 16. 2. 2018.

[4] Dne 2. 3. 2018 zaslala společnost MAYFAIR Consulting, s.r.o. krajskému soudu návrh na vstup do řízení na místo dosavadního účastníka řízení - žalobce. Tento návrh odůvodnila tak, že na ni žalobce smlouvou o postoupení pohledávky uzavřenou dne 8. 12. 2017 postoupil peněžitou pohledávku, s níž je spojen vznik předmětného exekutorského zástavního práva. K návrhu doložila předmětnou smlouvu o postoupení pohledávky, usnesení ze dne 19. 12. 2017, č. j. 195 EX 1483/12-105, kterým soudní exekutor rozhodl o jejím vstupu do exekučního řízení na místo dosavadního oprávněného (s doložkou nabytí právní moci dne 9. 1. 2018), a kopii návrhu na vklad změny zástavního práva do katastru nemovitostí spočívající ve změně osoby oprávněného.

[5] Krajský soud zaslal společnosti MAYFAIR Consulting, s.r.o. dne 9. 3. 2018 přípis, kterým jí k návrhu na vstup do řízení na místo žalobce sdělil, že řízení vedené pod sp. zn. 52 A 81/2017 již bylo rozsudkem ze dne 16. 2. 2018 pravomocně skončeno. Podaný návrh je proto nepřípustný a nelze k němu přihlížet v souladu s § 41a odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), ve spojení s § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a usnesením Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2016, sp. zn. 32 Cdo 3643/2016.

II. Kasační stížnost

[6] Společnost MAYFAIR Consulting, s.r.o. (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu dne 2. 3. 2018 kasační stížnost.

[7] Ke své aktivní legitimaci pro podání kasační stížnosti stěžovatelka zopakovala, že se na základě smlouvy o postoupení pohledávky uzavřené se žalobcem dne 8. 12. 2017 stala novou oprávněnou z exekutorského zástavního práva, což doložila listinami předloženými krajskému soudu (viz bod 4) a informací o řízení před katastrálním úřadem. Z uvedených skutečností dovozuje stěžovatelka svou aktivní legitimaci k podání kasační stížnosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

[9] Kasační stížnost je opravným prostředkem, který může proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví podat účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (§ 102 s. ř. s.).

[10] Není sporu o tom, že stěžovatelka nebyla v řízení před krajským soudem účastníkem řízení, ani osobou zúčastněnou na řízení. Svoji aktivní legitimaci k podání kasační stížnosti stěžovatelka dovozuje ze soukromoprávního úkonu, jímž došlo s účinností ke dni 8. 12. 2017 k postoupení pohledávky žalobce na stěžovatelku.

[11] Jelikož s. ř. s. procesní následky singulární sukcese pro řízení před správními soudy neupravuje, je třeba v takovém případě na základě § 64 s. ř. s. přiměřeně použít ustanovení prvé a třetí části o. s. ř. Na případy změny aktivní či pasivní věcné legitimace, k nimž dochází po zahájení řízení bez toho, že by účastník zároveň ztrácel procesní subjektivitu, dopadá § 107a o. s. ř. Podle tohoto ustanovení může žalobce, má-li za to, že po zahájení řízení nastala právní skutečnost, s níž právní předpisy spojují převod nebo přechod práva nebo povinnosti účastníka řízení, o něž v řízení jde, dříve, než soud o věci rozhodne, navrhnout, aby nabyvatel práva nebo povinnosti, popřípadě ten, kdo převzal výkon vlastnického práva k majetku, o nějž v řízení jde, vstoupil do řízení na místo dosavadního účastníka; to neplatí v případech uvedených v § 107.

[12] Možnost připuštění vstupu nového účastníka řízení na místo dosavadního účastníka na základě § 107a o. s. ř. je přípustná rovněž v soudním řízení správním, jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 12. 8. 2010, č. j. 7 As 9/2010 - 255, nebo ze dne 24. 1. 2013, č. j. 4 As 72/2012 - 52. V rozsudku ze dne 12. 8. 2010, č. j. 7 As 9/2010 - 255, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že dojde-li v průběhu soudního řízení ke změně v právních vztazích (v dané věci se jednalo o převod vlastnického práva k nemovitosti, k němuž došlo v průběhu řízení o žalobě proti rozhodnutí o opravě chyb v katastrálním operátu), je krajský soud povinen k takové změně přihlédnout z úřední povinnosti a poučit daného účastníka řízení o možnosti podat návrh podle § 107a odst. 1 o. s. ř. Nutným předpokladem takového postupu je nicméně logicky zjištění, že změna v právních vztazích nastala. V tomto ohledu se liší postup dle § 107a o. s. ř. od postupu dle § 107 o. s. ř., kde je rozhodující objektivní stav a naopak není rozhodné, zda krajský soud při svém rozhodování věděl o tom, že žalobce v průběhu řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ztratil způsobilost být účastníkem řízení (blíže viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 6. 11. 2017, č. j. 7 As 317/2016 - 82).

[13] V posuzované věci stěžovatelka podala návrh na vstup do řízení na místo žalobce dne 2. 3. 2018, tj. poté kdy krajský soud ve věci pravomocně rozhodl. Okolnost, že došlo k postoupení pohledávky, s níž byla aktivní legitimace žalobce v řízení spojena, přitom nemohla být krajskému soudu k datu jeho rozhodnutí objektivně známa, neboť na ni nebyl ze strany účastníků řízení upozorněn, když tato vycházela z ryze soukromoprávního úkonu, tj. nemohl ji zjistit z úřední činnosti. Krajský soud tedy nepostupoval v rozporu s výše citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu, když změnu v právních vztazích v dané věci nezohlednil. Ostatně, ke stejnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 12. 2009, č. j. 5 As 94/2008 - 44, kde uvedl, že: „*Nebylo přitom povinností krajského soudu ověřovat, zda byl žalobce v době rozhodnutí krajského soudu stále vlastníkem předmětných pozemků, jestliže jím byl v průběhu správního řízení i v okamžiku zahájení řízení před krajským soudem. Touto skutečností by se musel krajský soud zabývat,*

pokud by ji stěžovatel uplatnil v řízení před krajským soudem, nebo pokud by žalobce v řízení před krajským soudem navrhl, aby do řízení místo něj vstoupil nabyvatel vlastnického práva k předmětným pozemkům (§ 107a o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).“ Návrhem stěžovatelky na vstup do řízení na místo žalobce se pak krajský soud nemohl zabývat, pakliže tento byl podán poté, kdy žalobou napadené rozhodnutí nabylo právní moci.

[14] Zbývá proto posoudit, zda byla oprávněna kasační stížnost podat stěžovatelka, aniž by bylo postupem dle § 107a o. s. ř. rozhodnuto o jejím vstupu do řízení na místo žalobce. Jinými slovy, předmětem posouzení je otázka, zda se stěžovatelka mohla stát účastníkem soudního řízení na místo žalobce již na základě soukromoprávního úkonu, jímž došlo k postoupení pohledávky žalobce na stěžovatelku. Nejvyšší správní soud názoru stěžovatelky, že se uzavřením smlouvy o postoupení pohledávky bez dalšího stala účastníkem soudního řízení, nepřisvědčil.

[15] Výkladem § 107a o. s. ř. se opakovaně zabýval Nejvyšší soud. Pro nyní posuzovanou věc jsou relevantní zejména jeho závěry v usnesení ze dne 30. 11. 2005, sp. zn. 29 Odo 47/2005, kde uvedl, že: „*Z výše citovaného ustanovení je nepochybné, že návrh na vstup do řízení na místo dosavadního účastníka (§ 107a o. s. ř.) je oprávněn učinit pouze žalobce (jako účastník řízení). Přitom není vyloučeno, aby v případě, kdy v průběhu řízení dojde postupně k vícenásobné sukcesi, dosavadní žalobce navrhl, aby do řízení vstoupil poslední z nepřetržité řady nabyvatelů práva (povinnosti), o něž v řízení jde.* **Osoba, jejíž vstup do řízení je navržen, se pak stává účastníkem řízení až právní mocí usnesení, kterým soud návrhu podle § 107a o. s. ř. vyhověl** *(a k témuž datu přestává být účastníkem řízení ten, na jehož místo nový účastník vstoupil).* **Do té doby zůstává účastníkem řízení ten, kdo jím byl v době vydání usnesení podle § 107a o. s. ř.** *(k tomu srov. např. mutatis mutandis důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. ledna 2004, sp. zn. 32 Odo 877/2003, uveřejněného v časopise Soudní judikatura č. 2, ročník 2004, pod číslem 25)* [zvýraznění doplněno - pozn. soudu].“ Tento závěr zopakoval Nejvyšší soud rovněž v usnesení ze dne 22. 6. 2016, sp. zn. 20 Cdo 216/2016: „*Jestliže soud podle § 107a odst. 2 o. s. ř. usnesením vyhoví návrhu na vstup nového účastníka do řízení na místo dosavadního účastníka, stává se osoba, jejíž vstup do řízení je takto navržen, účastníkem řízení až dnem právní moci takového usnesení. Do té doby zůstává účastníkem řízení ten, kdo jím byl v době vydání usnesení podle § 107a o. s. ř.*“

[16] Z ustálené judikatury Nejvyššího soudu tedy vyplývá, že nabyvatel práva nebo povinnosti se může stát právním nástupcem účastníka řízení teprve na základě pravomocného rozhodnutí soudu o tom, že jej jako právního nástupce do řízení připustí. Nejvyšší správní soud neshledal důvod se od závěrů, ke kterým ve vztahu k § 107a o. s. ř. dospěl Nejvyšší soud, odchýlit.

[17] Jelikož stěžovatelka nebyla účastníkem řízení před krajským soudem, ani nevstoupila do řízení na místo dosavadního účastníka (žalobce) zákonem předepsaným způsobem, neměla ani aktivní legitimaci k podání kasační stížnosti ve smyslu § 102 s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] S ohledem na skutečnost, že kasační stížnost byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou, Nejvyšší správní soud ji odmítl podle § 46 odst. 1 písm. c) za použití § 120 s. ř. s.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 větou první za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. dubna 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu